

289. A „SLOBODA” FŐSZERKESZTŐJE KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1947. május 7.)

Elnök Úr!

Múlt évben a bratislavai „Národná obroda” részére készült interviút a Budapesten megjelenő Szlovok Antifasiszta Frontjának lapjában, a „Slobodában” szeretném megjelentetni, és pedig május 22-én megjelenő számában.¹

Kérdéseimet és Elnök úr válaszait csatolva megküldöm abban a reményben, hogy ezek még ma is aktuálisak, sőt talán még jobban, mint valaha, és Elnök úrnak az interviú megjelenése ellen semmi kifogása nem lesz.

Maradok kiváló tisztelettel:

PIL 704. f. 83. ó. e. (eredeti)

¹ Károlyi interjújában felsorolja azokat a csehszlovák emigráns vezetőket, akikkel Angliában „szívélyes jóviszonyt” tartott fenn, nézeteit közölte a csehszlovák emigráns kormánnyal, de semmiféle megállapodást nem kötöttek. Üdvözlí az 1946-os csehszlovákiai választások eredményét. A háború utáni szlovákiai magyarüldözésről a következőket mondja: „Ami megtörtént, azon már, sajnos, nem lehet segíteni, de a probléma megoldásának előfeltétele szerintem az, hogy mielőbb egy olyan megállapodásra jussunk, amit mindkét fél szigorúan betart, és mihamarabb befejeződjék az a processzus, ami a demokráciáját megteremtő magyarságot állandóan izgalomban tartja. Ha ez bekövetkezik, egy lépéssel tovább mehetünk és kiépíthetjük azt a tervszerű együttműködést, ami nélkül egyik ország sem lehet meg.”

290. JÁSZI OSZKÁR KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Oberlin, 1947. május 24.)

My dear and honoured Friend:

Not without a certain hesitation I am writing this letter since you have not answered my last communication of August 26.¹ I assume, therefore, that you are so busy with the problems of Hungarian democracy that you are unable to devote time to personal affairs.

Yet, I feel that I must trouble you with the following affair which, though personal, may have political and moral consequences. The story is this: More than a year ago the Hungarian minister of public instruction² invited me to deliver lectures at the University of Budapest. This message arrived very late through the legation, but it was later repeated. Some months later when it was known that I have not enough money to travel, the Hungarian government offered me my travelling expenses.

However, I could not undertake the trip in consequence of continuous illhealth. Meanwhile the „American Philosophical Society” and the „Social Science Research Council” offered me financial help for a trip to „study recent social and political developments in the Danubian countries.” This offer was the more welcome for me as it was already too late to lecture at the University and it guaranteed my complete financial independence in observation and research.

On this basis I asked a month ago, through the State Department, for permission from the Allied Control Commission to enter Hungary. Yesterday came the following answer:

„The Department regrets to inform you that you have been denied permission by the Allied Control Commission to enter Hungary.”

You can imagine that this was a kind of a shock for me because the Communists (or the whole government which invited me?) seem to regard me now as an unreliable and